

III kadencja

**SPRAWOZDANIE
KOMISJI TRANSPORTU I ŁĄCZNOŚCI**

o poselskim i rządowym projektach ustaw o podpisie elektronicznym
(druki nr 2594 i 2651).

Sejm na 102 posiedzeniu w dniu 1 marca 2001 r. zgodnie z art. 36 ust. 2 Regulaminu Sejmu skierował powyższe projekty ustaw do Komisji Transportu i Łączności w celu rozpatrzenia.

Komisja Transportu i Łączności po rozpatrzeniu tych projektów ustaw na posiedzeniach w dniach 14 marca i 4 lipca 2001 r.

wnosi:

Wysoki Sejm uchwalić raczy załączony projekt ustawy.

Komisja – zgodnie z art. 40 ust. 3 Regulaminu Sejmu – przedstawia, na żądanie wnioskodawców, następujący wniosek mniejszości:

W art. 23:

a) ust. 5 nadać brzmienie:

„5. Minister właściwy do spraw gospodarki, na wniosek Prezesa Narodowego Banku Polskiego, upoważnia Narodowy Bank Polski lub wskazany we wniosku podmiot pozostający z Narodowym Bankiem Polskim w stosunku zależności,

USTAWA
z dnia 2001 r.

o podpisie elektronicznym

Rozdział I
Przepisy ogólne

Art. 1.

Ustawa określa warunki stosowania podpisu elektronicznego, skutki prawne jego stosowania, zasady świadczenia usług certyfikacyjnych oraz zasady nadzoru nad podmiotami świadczącymi te usługi.

Art. 2.

Przepisy ustawy stosuje się do podmiotów świadczących usługi certyfikacyjne, mających siedzibę lub świadczących usługi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 3.

Certyfikat wydany przez podmiot świadczący usługi certyfikacyjne, niemający siedziby na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i nieświadczący usług na jej terytorium, zrównuje się pod względem prawnym z kwalifikowanymi certyfikatami wydanymi przez kwalifikowany podmiot świadczący usługi certyfikacyjne, mający siedzibę lub świadczący usługi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli zostanie spełniona jedna z poniższych przesłanek:

- 1) podmiotowi świadczącemu usługi certyfikacyjne, który wydał ten certyfikat, została udzielona akredytacja,
- 2) przewiduje to umowa międzynarodowa, której stroną jest Rzeczpospolita Polska, o wzajemnym uznaniu certyfikatów,
- 3) podmiot świadczący usługi certyfikacyjne, który wydał ten certyfikat, spełnia wymagania ustawy i została mu udzielona akredytacja w państwie członkowskim Unii Europejskiej,
- 4) podmiot świadczący usługi certyfikacyjne, mający siedzibę na terytorium Wspólnoty Europejskiej spełniający wymogi ustawy, udzielił gwarancji za ten certyfikat,

- 5) certyfikat ten został uznany za kwalifikowany w drodze umowy międzynarodowej zawartej pomiędzy Wspólnotą Europejską a państwami trzecimi lub organizacjami międzynarodowymi,
- 6) podmiot świadczący usługi certyfikacyjne, który wydał ten certyfikat, został uznany w drodze umowy międzynarodowej zawartej pomiędzy Wspólnotą Europejską a państwami trzecimi lub organizacjami międzynarodowymi.

Art. 4.

Użyte w ustawie wyrażenia oznaczają:

- 1) podpis elektroniczny - dane w postaci elektronicznej, które wraz z innymi danymi, do których zostały dołączone lub z którymi są logicznie powiązane, służą do identyfikacji osoby składającej podpis elektroniczny,
- 2) bezpieczny podpis elektroniczny - podpis elektroniczny, który:
  - a) jest przyporządkowany wyłącznie do osoby składającej ten podpis,
  - b) jest sporządzany za pomocą podlegających wyłącznej kontroli osoby składającej podpis elektroniczny bezpiecznych urządzeń służących do składania podpisu elektronicznego i danych służących do składania podpisu elektronicznego,
  - c) jest powiązany z danymi, do których został dołączony, w taki sposób, że jakakolwiek późniejsza zmiana tych danych jest rozpoznawalna,
- 3) osoba składająca podpis elektroniczny - osobę fizyczną posiadającą urządzenie służące do składania podpisu elektronicznego, która działa w imieniu własnym albo w imieniu innej osoby fizycznej, prawnej albo jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej,
- 4) dane służące do składania podpisu elektronicznego - niepowtarzalne i przyporządkowane osobie fizycznej dane, które są wykorzystywane przez tę osobę do składania podpisu elektronicznego,
- 5) dane służące do weryfikacji podpisu elektronicznego - niepowtarzalne i przyporządkowane osobie fizycznej dane, które są wykorzystywane do identyfikacji osoby składającej podpis elektroniczny,
- 6) urządzenie służące do składania podpisu elektronicznego - sprzęt i oprogramowanie skonfigurowane w sposób umożliwiający złożenie podpisu lub poświadczenia elektronicznego przy wykorzystaniu danych służących do składania podpisu lub poświadczenia elektronicznego,
- 7) bezpieczne urządzenie służące do składania podpisu elektronicznego - urządzenie służące do składania podpisu elektronicznego spełniające wymagania określone w ustawie,
- 8) urządzenie służące do weryfikacji podpisu elektronicznego - sprzęt i oprogramowanie skonfigurowane w sposób umożliwiający identyfikację osoby fizycznej, która złożyła podpis elektroniczny, przy wykorzystaniu danych służących do weryfikacji podpisu elektronicznego lub w sposób umożliwiający identyfikację podmiotu świadczącego usługi certyfikacyjne lub organu wydającego zaświadczenia certyfikacyjne, przy wykorzystaniu danych służących do weryfikacji poświadczenia elektronicznego,

- 9) bezpieczne urządzenie służące do weryfikacji podpisu elektronicznego - urządzenie służące do weryfikacji podpisu elektronicznego spełniające wymagania określone w ustawie,
- 10) certyfikat - elektroniczne zaświadczenie, za pomocą którego dane służące do weryfikacji podpisu elektronicznego są przyporządkowane do osoby składającej podpis elektroniczny i które umożliwiają identyfikację tej osoby,
- 11) zaświadczenie certyfikacyjne - elektroniczne zaświadczenie, za pomocą którego dane służące do weryfikacji poświadczenia elektronicznego są przyporządkowane do podmiotu świadczącego usługi certyfikacyjne lub organu wydającego zaświadczenia elektroniczne i które umożliwiają identyfikację tego podmiotu lub organu,
- 12) kwalifikowany certyfikat - certyfikat spełniający warunki określone w ustawie, wydany przez kwalifikowany podmiot świadczący usługi certyfikacyjne, spełniający wymogi określone w ustawie,
- 13) usługi certyfikacyjne - wydawanie certyfikatów, znakowanie czasem lub inne usługi związane z podpisem elektronicznym,
- 14) podmiot świadczący usługi certyfikacyjne - przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 19 listopada 1999 r. - Prawo działalności gospodarczej (Dz.U. Nr 101, poz. 1178, z 2000 r. Nr 86, poz. 958 i Nr 114, poz. 1193 oraz z 2001 r. Nr 49, poz. 509), Narodowy Bank Polski albo organ władzy publicznej, świadczący co najmniej jedną z usług, o których mowa w pkt 13,
- 15) akredytacja - decyzja administracyjna potwierdzająca, że podmiot świadczący usługi certyfikacyjne spełnia wymogi określone w ustawie,
- 16) akredytowany podmiot świadczący usługi certyfikacyjne - kwalifikowany podmiot świadczący usługi certyfikacyjne posiadający akredytację,
- 17) kwalifikowany podmiot świadczący usługi certyfikacyjne - podmiot świadczący usługi certyfikacyjne, wpisany do rejestru kwalifikowanych podmiotów świadczących usługi certyfikacyjne,
- 18) znakowanie czasem - usługę polegającą na dołączaniu do danych w postaci elektronicznej logicznie powiązanych z danymi opatrzonymi podpisem lub poświadczeniem elektronicznym, oznaczenia czasu w chwili wykonania tej usługi oraz poświadczenia elektronicznego tak powstałych danych przez podmiot świadczący tę usługę,
- 19) polityka certyfikacji - szczegółowe rozwiązania, w tym techniczne i organizacyjne, wskazujące sposób, zakres oraz warunki bezpieczeństwa tworzenia i stosowania certyfikatów,
- 20) odbiorca usług certyfikacyjnych - osobę fizyczną, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, która:
  - a) zawarła z podmiotem świadczącym usługi certyfikacyjne umowę o świadczenie usług certyfikacyjnych, lub
  - b) w granicach określonych w polityce certyfikacji może działać w oparciu o certyfikat lub inne dane elektronicznie poświadczone przez podmiot świadczący usługi certyfikacyjne,
- 21) poświadczenie elektroniczne - dane w postaci elektronicznej, które wraz z innymi danymi, do których zostały dołączone lub logicznie z nimi powiąza-

ne, umożliwiają identyfikację podmiotu świadczącego usługi certyfikacyjne lub organu wydającego zaświadczenia certyfikacyjne, oraz spełniają następujące wymagania:

- a) są sporządzane za pomocą urządzeń i danych podlegających wyłącznej kontroli podmiotu dokonującego poświadczenia elektronicznego,
  - b) jakakolwiek zmiana danych poświadczonych jest rozpoznawalna,
- 22) dane służące do składania poświadczenia elektronicznego - niepowtarzalne i przyporządkowane do podmiotu świadczącego usługi certyfikacyjne lub organu wydającego zaświadczenia certyfikacyjne dane, które są wykorzystywane przez ten podmiot lub organ do składania poświadczenia elektronicznego,
- 23) dane służące do weryfikacji poświadczenia elektronicznego - niepowtarzalne i przyporządkowane do podmiotu świadczącego usługi certyfikacyjne lub organu wydającego zaświadczenia certyfikacyjne dane, które są wykorzystywane do identyfikacji podmiotu lub organu składającego poświadczenie elektroniczne,
- 24) weryfikacja bezpiecznego podpisu elektronicznego - czynności, które pozwalają na identyfikację osoby składającej podpis elektroniczny, oraz pozwalają stwierdzić, że podpis został złożony za pomocą danych służących do składania podpisu elektronicznego przyporządkowanych do tej osoby, a także że dane opatrzone tym podpisem nie uległy zmianie po złożeniu podpisu elektronicznego.

Rozdział II

Skutki prawne podpisu elektronicznego

Art. 5.

1. Bezpieczny podpis elektroniczny weryfikowany przy pomocy kwalifikowanego certyfikatu wywołuje skutki prawne określone ustawą, jeżeli został złożony w okresie ważności tego certyfikatu. Bezpieczny podpis elektroniczny złożony w okresie zawieszenia kwalifikowanego certyfikatu wykorzystywanego do jego weryfikacji wywołuje skutki prawne z chwilą uchylecia tego zawieszenia.
2. Dane w postaci elektronicznej opatrzone bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu są równoważne pod względem skutków prawnych dokumentom opatrzonym podpisami własnoręcznymi, chyba że przepisy odrębne stanowią inaczej.
3. Bezpieczny podpis elektroniczny weryfikowany przy pomocy kwalifikowanego certyfikatu zapewnia integralność danych opatrzonych tym podpisem i jednoznaczne wskazanie kwalifikowanego certyfikatu, w ten sposób, że rozpoznawalne są wszelkie próby zmiany tych danych lub zmiany wskazania kwalifikowanego certyfikatu wykorzystywanego do weryfikacji tego podpisu.

Art. 6.

1. Uważa się, że bezpieczny podpis elektroniczny weryfikowany przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu został złożony przez osobę określoną w tym certyfikacie, jako osoba składająca podpis elektroniczny.
2. Po upływie terminu ważności certyfikatu lub od dnia jego unieważnienia oraz w okresie jego zawieszenia domniemanie, o którym mowa w ust. 1, nie istnieje, chyba że zostanie udowodnione, że podpis został złożony przed upływem terminu ważności certyfikatu lub przed jego unieważnieniem albo zawieszeniem.
3. Uważa się, że bezpieczny podpis elektroniczny weryfikowany przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu został złożony za pomocą bezpiecznych urządzeń i danych, podlegających wyłącznej kontroli osoby składającej podpis elektroniczny.

Art. 7.

1. Podpis elektroniczny może być znakowany czasem.
2. Znakowanie czasem przez kwalifikowany podmiot świadczący usługi certyfikacyjne wywołuje w szczególności skutki prawne daty pewnej w rozumieniu przepisów Kodeksu cywilnego.
3. Uważa się, że podpis elektroniczny znakowany czasem przez kwalifikowany podmiot świadczący usługi certyfikacyjne został złożony nie później niż w chwili dokonywania tej usługi. Domniemanie to istnieje do dnia utraty ważności zaświadczenia certyfikacyjnego wykorzystywanego do weryfikacji tego znakowania. Przedłużenie istnienia domniemania wymaga kolejnego znakowania czasem podpisu elektronicznego wraz z danymi służącymi do poprzedniej weryfikacji przez kwalifikowany podmiot świadczący tę usługę.

Art. 8.

Nie można odmówić ważności i skuteczności podpisowi elektronicznemu tylko na tej podstawie, że istnieje w postaci elektronicznej lub dane służące do weryfikacji podpisu nie mają kwalifikowanego certyfikatu lub kwalifikowanego certyfikatu wydane go przez akredytowany podmiot świadczący usługi certyfikacyjne, lub nie został złożony za pomocą bezpiecznego urządzenia służącego do składania podpisu elektronicznego.

Rozdział III**Obowiązki podmiotów świadczących usługi certyfikacyjne****Art. 9.**

1. Prowadzenie działalności w zakresie świadczenia usług certyfikacyjnych nie wymaga uzyskania zezwolenia, ani koncesji.
2. Organy władzy publicznej i Narodowy Bank Polski mogą świadczyć usługi certyfikacyjne, z zastrzeżeniem ust. 3, wyłącznie na użytek własny lub innych organów władzy publicznej.

3. Jednostka samorządu terytorialnego może świadczyć usługi certyfikacyjne także na potrzeby mieszkańców je zamieszkujących, tylko w celach niezarobkowych.

Art. 10.

1. Kwalifikowany podmiot świadczący usługi certyfikacyjne wydający kwalifikowane certyfikaty jest obowiązany:
  - 1) zapewnić techniczne i organizacyjne możliwości szybkiego i niezawodnego wydawania, zawieszania i unieważniania certyfikatów oraz określenia czasu dokonania tych czynności,
  - 2) stwierdzić tożsamość osoby ubiegającej się o certyfikat,
  - 3) zapewnić środki przeciwdziałające fałszerstwom certyfikatów i innych danych poświadczanych elektronicznie przez te podmioty, w szczególności przez ochronę urządzeń i danych wykorzystywanych przy świadczeniu usług certyfikacyjnych,
  - 4) zawrzeć umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone odbiorcom usług certyfikacyjnych,
  - 5) poinformować osobę ubiegającą się o certyfikat, przed zawarciem z nią umowy, o warunkach uzyskania i używania certyfikatu, w tym o wszelkich ograniczeniach jego użycia,
  - 6) używać systemów do tworzenia i przechowywania certyfikatów, w sposób zapewniający możliwość wprowadzania i zmiany danych jedynie osobom uprawnionym,
  - 7) jeżeli podmiot zapewnia publiczny dostęp do certyfikatów to ich publikacja wymaga uprzedniej zgody osoby, której wydano ten certyfikat,
  - 8) udostępniać odbiorcy usług certyfikacyjnych pełny wykaz bezpiecznych urządzeń do składania i weryfikacji podpisów elektronicznych i warunki techniczne, jakim te urządzenia powinny odpowiadać,
  - 9) zapewnić, w razie tworzenia przez niego danych służących do składania podpisu elektronicznego, poufność procesu ich tworzenia, a także nie przechowywać i nie kopiować tych danych ani innych danych, które mogłyby służyć do ich odtworzenia, oraz nie udostępniać ich nikomu innemu poza osobą, która będzie składała za ich pomocą podpis elektroniczny,
  - 10) zapewnić, w razie tworzenia przez niego danych służących do składania podpisu elektronicznego, aby dane te z prawdopodobieństwem granicznym z pewnością wystąpiły tylko raz,
  - 11) publikować dane, które umożliwią weryfikację, w tym również w sposób elektroniczny, autentyczności i ważności certyfikatów oraz innych danych poświadczanych elektronicznie przez te podmioty oraz zapewnić nieodpłatny dostęp do tych danych odbiorcom usług certyfikacyjnych.
2. Kwalifikowany podmiot świadczący usługi certyfikacyjne polegające na znakowaniu czasem jest obowiązany spełnić wymogi, o których mowa w ust. 1 pkt 3, 4 i 8, oraz używać systemów do znakowania czasem, tworzenia i przechowywania zaświadczeń certyfikacyjnych, w sposób zapewniający możliwość wprowadzania i zmiany danych jedynie osobom uprawnionym, a także zapewnić, że czas w nich określony jest czasem z chwili składania poświadczenia elektronicznego.

3. Osoba wykonująca czynności związane ze świadczeniem usług certyfikacyjnych powinna:
  - 1) posiadać pełną zdolność do czynności prawnych,
  - 2) nie być skazana prawomocnym wyrokiem za przestępstwo przeciwko wiarygodności dokumentów, obrotowi gospodarczemu, obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi, przestępstwo skarbowe lub przestępstwa, o których mowa w rozdziale VIII ustawy,
  - 3) posiadać niezbędną wiedzę w zakresie technologii tworzenia certyfikatów i świadczenia innych usług związanych z podpisem elektronicznym.
4. Rada Ministrów może określić, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki techniczne i organizacyjne, które muszą spełniać kwalifikowane podmioty świadczące usługi certyfikacyjne, w tym wymagania z zakresu ochrony fizycznej pomieszczeń, w których znajdują się informacje, o których mowa w art. 12 ust. 1, uwzględniając zakres stosowania wydawanych przez nie certyfikatów, wymagania ich ochrony oraz konieczność zapewnienia ochrony interesów odbiorców usług certyfikacyjnych.
5. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki, po zasięgnięciu opinii Polskiej Izby Ubezpieczeń, określi, w drodze rozporządzenia, sposób i szczegółowe warunki spełnienia obowiązku ubezpieczenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 4, w tym w szczególności termin powstania obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia oraz minimalne sumy gwarancyjne, z uwzględnieniem konieczności zapewnienia gwarancji spełnienia obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia.

Art. 11.

1. Podmiot świadczący usługi certyfikacyjne odpowiada wobec odbiorców usług certyfikacyjnych, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3, za wszelkie szkody spowodowane niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem swych obowiązków w zakresie świadczonych usług, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie tych obowiązków jest następstwem okoliczności, za które podmiot świadczący usługi certyfikacyjne nie ponosi odpowiedzialności i którym nie mógł zapobiec mimo dołożenia należytej staranności.
2. Podmiot świadczący usługi certyfikacyjne nie odpowiada wobec odbiorców usług certyfikacyjnych za szkody wynikające z użycia certyfikatu poza zakresem określonym w polityce certyfikacji, która została wskazana w certyfikacie, w tym w szczególności za szkody wynikające z przekroczenia najwyższej wartości granicznej transakcji, jeżeli wartość ta została ujawniona w certyfikacie.
3. Podmiot świadczący usługi certyfikacyjne nie odpowiada wobec odbiorców usług certyfikacyjnych za szkodę wynikłą z nieprawdziwości danych zawartych w certyfikacie, wpisanych na wniosek osoby składającej podpis elektroniczny.
4. Podmiot świadczący usługi certyfikacyjne, który udzielił gwarancji za certyfikat zgodnie z art. 3 pkt 4, odpowiada wobec odbiorców usług certyfikacyjnych za wszelkie szkody spowodowane użyciem tego certyfikatu, chyba że szkoda wynikła z użycia certyfikatu poza zakresem określonym w polityce certyfikacji, która została wskazana w tym certyfikacie.

Art. 12.

1. Informacje związane ze świadczeniem usług certyfikacyjnych, których nieuprawnione ujawnienie mogłoby narazić na szkodę podmiot świadczący usługi certyfikacyjne lub odbiorcę usług certyfikacyjnych, a w szczególności dane służące do składania poświadczeń elektronicznych, są objęte tajemnicą. Nie są objęte tajemnicą informacje o naruszeniach ustawy przez podmiot świadczący usługi certyfikacyjne.
2. Do zachowania tajemnicy, o której mowa w ust. 1, są obowiązane osoby:
  - 1) reprezentujące podmiot świadczący usługi certyfikacyjne,
  - 2) pozostające z podmiotem świadczącym usługi certyfikacyjne w stosunku pracy, w stosunku zlecenia lub innym stosunku prawnym o podobnym charakterze,
  - 3) pozostające w stosunku pracy, w stosunku zlecenia lub innym stosunku prawnym o podobnym charakterze z podmiotami świadczącymi usługi na rzecz podmiotu świadczącego usługi certyfikacyjne.
3. Osoby, o których mowa w ust. 2, mają obowiązek udzielenia informacji, o których mowa w ust. 1, z wyjątkiem danych służących do składania poświadczeń elektronicznych, wyłącznie na żądanie:
  - 1) sądu lub prokuratora - w związku z toczącym się postępowaniem,
  - 2) ministra właściwego do spraw gospodarki - w związku ze sprawowaniem przez niego nadzoru nad działalnością podmiotów świadczących usługi certyfikacyjne, o którym mowa w rozdziale VII,
  - 3) innych organów państwowych upoważnionych do tego na podstawie odrębnych ustaw - w związku z prowadzonymi przez nie postępowaniami w sprawach dotyczących działalności podmiotów świadczących usługi certyfikacyjne.
4. Obowiązek zachowania tajemnicy, o której mowa w ust. 1, z zastrzeżeniem ust. 5, trwa przez okres 10 lat od ustania stosunków prawnych wymienionych w ust. 2.
5. Obowiązek zachowania tajemnicy danych służących do składania poświadczeń elektronicznych trwa bezterminowo.

Art. 13.

1. Podmiot świadczący usługi certyfikacyjne, z zastrzeżeniem ust. 5 oraz art. 10 ust. 1 pkt 9, przechowuje i archiwizuje dokumenty i dane w postaci elektronicznej bezpośrednio związane z wykonywanymi usługami certyfikacyjnymi w sposób zapewniający bezpieczeństwo przechowywanych dokumentów i danych.
2. W przypadku kwalifikowanych podmiotów świadczących usługi certyfikacyjne obowiązek przechowania trwa przez okres 20 lat od chwili powstania danego dokumentu lub danych.
3. W przypadku zaprzestania działalności przez kwalifikowany podmiot świadczący usługi certyfikacyjne, dokumenty i dane, o których mowa w ust. 1, przechowuje minister właściwy do spraw gospodarki albo wskazany przez niego podmiot. Za

przechowywanie dokumentów i danych, o których mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw gospodarki pobiera opłatę, nie wyższą jednak niż równowartość w złotych 1 EURO za każdy wydany certyfikat, którego dokumentacja podlega przechowywaniu, obliczoną według kursu średniego ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski, obowiązującego w dniu zaprzestania działalności przez kwalifikowany podmiot świadczący usługi certyfikacyjne. Opłata ta powinna być przeznaczona na sfinansowanie czynności, o których mowa w zdaniu pierwszym.

4. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, tryb uiszczania i wysokość opłat, o których mowa w ust. 3, uwzględniając ilość oraz planowane koszty przechowywania dokumentów i danych, o których mowa w ust. 1.
5. Podmiot świadczący usługi certyfikacyjne niszczy dane służące do składania poświadczeń elektronicznych niezwłocznie po unieważnieniu lub po upływie okresu ważności zaświadczenia certyfikacyjnego wykorzystywanego do weryfikacji tych poświadczeń.

Rozdział IV

Świadczenie usług certyfikacyjnych

Art. 14.

1. Podmiot świadczący usługi certyfikacyjne wydaje certyfikat na podstawie umowy.
2. Podmiot świadczący usługi certyfikacyjne przed zawarciem umowy, o której mowa w ust. 1, jest obowiązany poinformować na piśmie lub za pomocą informacji trwale zapisanej na nośniku elektronicznym, w sposób jasny i powszechnie zrozumiały, o dokładnych warunkach użycia tego certyfikatu, w tym o sposobie rozpatrywania skarg i sporów, a w szczególności o istotnych jego warunkach obejmujących:
  - 1) zakres i ograniczenia jego stosowania,
  - 2) skutki prawne składania podpisów elektronicznych weryfikowanych przy pomocy tego certyfikatu,
  - 3) informację o systemie dobrowolnej akredytacji i rejestracji podmiotów kwalifikowanych i ich znaczeniu.
3. W przypadku wydawania certyfikatów niebędących certyfikatami kwalifikowanymi, informacja, o której mowa w ust. 2, powinna również zawierać wskazanie, że podpis elektroniczny weryfikowany przy pomocy tego certyfikatu nie wywołuje skutków prawnych równorzędnych podpisowi własnoręcznemu.
4. Podmiot świadczący usługi certyfikacyjne jest obowiązany udostępnić istotne elementy informacji, o której mowa w ust. 2, na wniosek odbiorcy usług certyfikacyjnych.
5. Podmiot świadczący usługi certyfikacyjne jest obowiązany uzyskać pisemne potwierdzenie zapoznania się z informacją, o której mowa w ust. 2, przed zawarciem umowy.

6. Podmiot świadczący usługi certyfikacyjne, wydając kwalifikowane certyfikaty, jest obowiązany stosować takie procedury ich wydawania, aby uzyskać od osoby ubiegającej się o certyfikat pisemną zgodę na stosowanie danych służących do weryfikacji jej podpisu elektronicznego, które są zawarte w wydanym certyfikacie.

Art. 15.

Odbiorca usług certyfikacyjnych jest obowiązany przechowywać dane służące do składania podpisów elektronicznych w sposób zapewniający ich ochronę przed nieuprawnionym wykorzystaniem w okresie ważności certyfikatu służącego do weryfikacji tych podpisów.

Art. 16.

1. Umowa o świadczenie usług certyfikacyjnych powinna być sporządzona w formie pisemnej pod rygorem nieważności.
2. Nieważność umowy o świadczenie usług certyfikacyjnych nie powoduje nieważności certyfikatu, jeżeli przy jego wydaniu zostały spełnione wymogi określone w art. 14 ust. 2 i 5 oraz uzyskano zgodę, o której mowa w art. 14 ust. 6.

Art. 17.

1. Kwalifikowany podmiot świadczący usługi certyfikacyjne jest obowiązany do opracowania polityki certyfikacji. Polityka certyfikacji obejmuje w szczególności:
  - 1) zakres jej zastosowania,
  - 2) opis sposobu tworzenia i przesyłania danych elektronicznych, które zostaną opatrzone poświadczeniami elektronicznymi przez podmiot świadczący usługi certyfikacyjne,
  - 3) maksymalne okresy ważności certyfikatów,
  - 4) sposób identyfikacji i uwierzytelnienia osób, którym wydawane są certyfikaty i podmiotów świadczących usługi certyfikacyjne,
  - 5) metody i tryb tworzenia oraz udostępniania certyfikatów, list unieważnionych i zawieszonych certyfikatów oraz innych poświadczonych elektronicznie danych,
  - 6) opis elektronicznego zapisu struktur danych zawartych w certyfikatach i innych danych poświadczanych elektronicznie,
  - 7) sposób zarządzania dokumentami związanymi ze świadczeniem usług certyfikacyjnych.
2. Rada Ministrów określa, po zasięgnięciu opinii Prezesa Narodowego Banku Polskiego, w drodze rozporządzenia, podstawowe wymagania organizacyjne i techniczne dotyczące polityk certyfikacji dla kwalifikowanych certyfikatów, uwzględniając zakres zastosowania tych certyfikatów oraz okresy ich ważności, konieczność zapewnienia współdziałania różnych urzędów do składania i weryfikacji podpisów elektronicznych, zapewnienie bezpieczeństwa obrotu prawnego oraz uwzględniając standardy Unii Europejskiej.

Art. 18.

1. Bezpieczne urządzenie służące do składania podpisu powinno co najmniej:

- 1) uniemożliwiać pozyskiwanie danych służących do składania podpisu lub poświadczenia elektronicznego,
- 2) nie zmieniać danych, które mają zostać podpisane lub poświadczone elektronicznie oraz umożliwiać przedstawienie tych danych osobie składającej podpis elektroniczny przed chwilą jego złożenia,
- 3) gwarantować, że złożenie podpisu będzie poprzedzone wyraźnym ostrzeżeniem, że kontynuacja operacji będzie równoznaczna ze złożeniem podpisu elektronicznego,
- 4) zapewniać łatwe rozpoznawanie istotnych dla bezpieczeństwa zmian w urządzeniu do składania podpisu lub poświadczenia elektronicznego.

2. Bezpieczne urządzenie służące do weryfikacji podpisu elektronicznego powinno spełniać następujące wymagania:

- 1) dane używane do weryfikacji podpisu elektronicznego odpowiadają danym, które są uwidaczniane osobie weryfikującej ten podpis,
- 2) podpis elektroniczny jest weryfikowany rzetelnie, a wynik weryfikacji prawidłowo wykazany,
- 3) osoba weryfikująca może w sposób nie budzący wątpliwości ustalić zawartość podpisanych danych,
- 4) autentyczność i ważność certyfikatów lub innych danych poświadczonych elektronicznie jest rzetelnie weryfikowana,
- 5) wynik weryfikacji identyfikacji osoby składającej podpis elektroniczny jest poprawnie i czytelnie wykazywany,
- 6) użycie pseudonimu jest jednoznacznie wskazane,
- 7) istotne dla bezpieczeństwa zmiany w urządzeniu służącym do weryfikacji podpisu elektronicznego są sygnalizowane.

3. Rada Ministrów, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki techniczne, jakim powinny odpowiadać bezpieczne urządzenia do składania podpisów elektronicznych oraz bezpieczne urządzenia do weryfikacji podpisów elektronicznych, uwzględniając potrzebę zapewnienia nienaruszalności i poufności danych opatrzonych takim podpisem.

4. Badania zgodności urządzeń, o których mowa w ust. 1 i 2, z wymaganiami ustawy odbywają się zgodnie z przepisami ustawy z dnia 3 kwietnia 1993 r. o badaniach i certyfikacji (Dz.U. Nr 55, poz. 250, z 1994 r. Nr 27, poz. 96, z 1997 r. Nr 104, poz. 661 i Nr 121, poz. 770, z 1999 r. Nr 70, poz. 776 oraz z 2000 r. Nr 43, poz. 489 i Nr 89, poz. 991).

5. Służby ochrony państwa, w rozumieniu przepisów o ochronie informacji niejawnych, dokonują oceny przydatności urządzeń, o których mowa w ust. 1 i 2, do ochrony informacji niejawnych i wydają stosowne certyfikaty bezpieczeństwa.

Art. 19.

1. Za czynności, o których mowa w art. 18 ust. 4 i 5, pobiera się opłatę.

2. Do opłat, o których mowa w art. 18 ust. 4 i 5, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy, o której mowa w art. 18 ust. 4 oraz ustawy z dnia 22 stycznia 1999 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz.U. Nr 11, poz. 95 oraz z 2000 r. Nr 12, poz. 136 i Nr 39, poz. 462).

Art. 20.

1. Kwalifikowany certyfikat zawiera co najmniej następujące dane:
  - 1) numer certyfikatu,
  - 2) wskazanie, że certyfikat został wydany jako certyfikat kwalifikowany do stosowania zgodnie z określoną polityką certyfikacji,
  - 3) określenie podmiotu świadczącego usługi certyfikacyjne wydającego certyfikat i państwa, w którym ma on siedzibę oraz numer akredytacji lub pozycji w rejestrze kwalifikowanych podmiotów świadczących usługi certyfikacyjne,
  - 4) imię i nazwisko lub pseudonim osoby składającej podpis elektroniczny; użycie pseudonimu musi być wyraźnie zaznaczone,
  - 5) dane służące do weryfikacji podpisu elektronicznego,
  - 6) oznaczenie początku i końca okresu ważności certyfikatu,
  - 7) poświadczenie elektroniczne podmiotu świadczącego usługi certyfikacyjne, wydającego dany certyfikat,
  - 8) ograniczenia zakresu ważności certyfikatu, jeżeli przewiduje to określona polityka certyfikacji,
  - 9) ograniczenie najwyższej wartości granicznej transakcji, w której certyfikat może być wykorzystywany, jeżeli przewiduje to polityka certyfikacji lub umowa, o której mowa w art. 14 ust. 1.
2. Podmiot świadczący usługi certyfikacyjne, wydając kwalifikowany certyfikat, jest obowiązany zawrzeć w tym certyfikacie inne dane niż wymienione w ust. 1 na wniosek osoby składającej podpis elektroniczny, a w szczególności wskazać czy osoba ta działa:
  - 1) we własnym imieniu, albo
  - 2) jako przedstawiciel innej osoby fizycznej, osoby prawnej albo jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej, albo
  - 3) w charakterze członka organu albo organu osoby prawnej albo jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej, albo
  - 4) jako organ władzy publicznej.
3. Podmiot świadczący usługi certyfikacyjne, wydając certyfikat kwalifikowany, potwierdza prawdziwość danych, o których mowa w ust. 2, i powiadamia podmioty, o których mowa w ust. 2 pkt 2-4, o treści certyfikatu oraz poucza o możliwości unieważnienia certyfikatu na ich wniosek.

Rozdział V

Ważność certyfikatów

Art. 21.

1. Certyfikat jest ważny w okresie w nim wskazanym.
2. Podmiot świadczący usługi certyfikacyjne unieważnia certyfikat kwalifikowany przed upływem okresu jego ważności, jeżeli:
  - 1) certyfikat ten został wydany na podstawie nieprawdziwych lub nieaktualnych danych, o których mowa w art. 20 ust. 1 pkt 4 i ust. 3,
  - 2) nie dopełnił obowiązków określonych w ustawie,
  - 3) osoba składająca podpis elektroniczny weryfikowany na podstawie tego certyfikatu nie dopełniła obowiązków, o których mowa w art. 15,
  - 4) podmiot świadczący usługi certyfikacyjne zaprzestaje świadczenia usług certyfikacyjnych, a jego praw i obowiązków nie przejmie inny kwalifikowany podmiot,
  - 5) zażąda tego osoba składająca podpis elektroniczny lub osoba trzecia wskazana w certyfikacie,
  - 6) zażąda tego minister właściwy do spraw gospodarki,
  - 7) osoba składająca podpis elektroniczny utraciła pełną zdolność do czynności prawnych.
3. Unieważnienie certyfikatu zgodnie z ust. 2 pkt 2 nie wyłącza odpowiedzialności podmiotu świadczącego usługi certyfikacyjne za szkodę względem osoby składającej podpis elektroniczny.
4. W przypadku istnienia uzasadnionego podejrzenia, że istnieją przesłanki do unieważnienia kwalifikowanego certyfikatu, podmiot świadczący usługi certyfikacyjne jest obowiązany niezwłocznie zawiesić certyfikat i podjąć działania niezbędne do wyjaśnienia tych wątpliwości.
5. Zawieszenie certyfikatu nie może trwać dłużej niż 7 dni.
6. Po upływie okresu wymienionego w ust. 5, w przypadku niemożności wyjaśnienia wątpliwości, podmiot świadczący usługi certyfikacyjne niezwłocznie unieważnia certyfikat.
7. Certyfikat, który został zawieszony, może zostać następnie unieważniony lub jego zawieszenie może zostać uchylone.
8. Certyfikat, który został unieważniony, nie może być następnie uznany za ważny.
9. W przypadku unieważnienia lub zawieszenia certyfikatu, podmiot świadczący usługi certyfikacyjne zawiadamia niezwłocznie osobę składającą podpis elektroniczny weryfikowany na jego podstawie.
10. Zawieszenie lub unieważnienie certyfikatu nie może następować z mocą wsteczną.

Art. 22.

1. Podmiot świadczący usługi certyfikacyjne publikuje listę zawieszonych i unieważnionych certyfikatów.

2. Informacje o zawieszeniu lub unieważnieniu certyfikatu umieszcza się na każdej liście zawieszonych i unieważnionych certyfikatów publikowanej przed dniem upływu okresu ważności certyfikatu oraz na pierwszej liście publikowanej po upływie tego okresu.
3. Lista zawieszonych i unieważnionych kwalifikowanych certyfikatów powinna zawierać w szczególności:
  - 1) numer kolejny listy i wskazanie, że lista została opublikowana zgodnie z określoną polityką certyfikacji i dotyczy certyfikatów wydanych zgodnie z tą polityką,
  - 2) datę i czas opublikowania listy z dokładnością określoną w polityce certyfikacji,
  - 3) datę przewidywanego opublikowania kolejnej listy,
  - 4) określenie podmiotu świadczącego usługi certyfikacyjne wydającego listę i państwa, w którym ma on siedzibę, oraz w przypadku akredytowanego podmiotu świadczącego usługi certyfikacyjne - numer akredytacji, a w przypadku kwalifikowanego podmiotu świadczącego usługi certyfikacyjne - numer wpisu w rejestrze kwalifikowanych podmiotów świadczących usługi certyfikacyjne,
  - 5) numer każdego zawieszzonego lub unieważnionego certyfikatu oraz wskazanie, czy został on unieważniony czy zawieszony,
  - 6) datę i czas, z dokładnością określoną w polityce certyfikacji, zawieszenia lub unieważnienia każdego certyfikatu,
  - 7) poświadczenie elektroniczne podmiotu świadczącego usługi certyfikacyjne, publikującego listę.

Rozdział VI

Udzielanie akredytacji i dokonywanie wpisu do rejestru kwalifikowanych podmiotów świadczących usługi certyfikacyjne

Art. 23.

1. Podmiot świadczący usługi certyfikacyjne lub zamierzający podjąć taką działalność może wystąpić o udzielenie akredytacji lub o wpis do rejestru kwalifikowanych podmiotów świadczących usługi certyfikacyjne.
2. Świadczenie usług certyfikacyjnych w charakterze akredytowanego podmiotu świadczącego usługi certyfikacyjne wymaga:
  - 1) akredytacji udzielonej przez ministra właściwego do spraw gospodarki,
  - 2) wpisania do rejestru kwalifikowanych podmiotów świadczących usługi certyfikacyjne,
  - 3) uzyskania zaświadczenia certyfikacyjnego wykorzystywanego do weryfikowania poświadczeń elektronicznych tego podmiotu, wydanego przez ministra właściwego do spraw gospodarki, z zastrzeżeniem ust. 5 i 6.
3. Świadczenie usług certyfikacyjnych w charakterze kwalifikowanego podmiotu świadczącego usługi certyfikacyjne wymaga uzyskania wpisu do rejestru kwalifikowanych podmiotów świadczących usługi certyfikacyjne i uzyskania za-

- świadczenia certyfikacyjnego wykorzystywanego do weryfikowania poświadczeń elektronicznych tego podmiotu, wydanego przez ministra właściwego do spraw gospodarki, z zastrzeżeniem ust. 5 i 6.
4. Minister właściwy do spraw gospodarki publikuje, w postaci elektronicznej, listę wydanych zaświadczeń certyfikacyjnych, o których mowa w ust. 2 i 3.
  5. Minister właściwy do spraw gospodarki może, w trybie przepisów o zamówieniach publicznych, powierzyć podmiotowi świadczącemu usługi certyfikacyjne wytwarzanie i wydawanie zaświadczeń certyfikacyjnych, o których mowa w ust. 2 i 3, oraz publikację listy, o której mowa w ust. 4.
  6. Minister właściwy do spraw gospodarki, na wniosek Prezesa Narodowego Banku Polskiego, upoważnia Narodowy Bank Polski lub wskazany we wniosku podmiot pozostający z Narodowym Bankiem Polskim w stosunku zależności, do wykonywania usług, o których mowa w ust. 5, w zakresie określonym w art. 9 ust. 2.
  7. Podmioty, o których mowa w ust. 5 i 6, muszą spełniać wymagania ustawy dla kwalifikowanych podmiotów świadczących usługi certyfikacyjne w zakresie bezpieczeństwa, wydawania, przechowywania i unieważniania certyfikatów i nie mogą świadczyć usług certyfikacyjnych polegających na wydawaniu certyfikatów.
  8. W przypadkach, o którym mowa w ust. 5 i 6, minister właściwy do spraw gospodarki, udzielając akredytacji lub dokonując wpisu do rejestru, o którym mowa w ust. 1, wskazuje podmiotowi świadczącemu usługi certyfikacyjne nazwę i siedzibę podmiotu upoważnionego do wytwarzania i wydawania zaświadczeń certyfikacyjnych.

Art. 24.

1. Akredytacji udziela się oraz wpisu do rejestru kwalifikowanych podmiotów świadczących usługi certyfikacyjne dokonuje się na wniosek podmiotu, który zamierza świadczyć lub świadczy usługi certyfikacyjne.
2. Wniosek o udzielenie akredytacji lub o dokonanie wpisu do rejestru kwalifikowanych podmiotów świadczących usługi certyfikacyjne powinien zawierać:
  - 1) imię i nazwisko lub nazwę (firmę) wnioskodawcy,
  - 2) określenie polityki certyfikacji, zgodnie z którą mają być tworzone i stosowane kwalifikowane certyfikaty lub świadczone inne usługi związane z podpisem elektronicznym,
  - 3) miejsce zamieszkania lub siedzibę oraz adres wnioskodawcy,
  - 4) aktualny wypis z rejestru przedsiębiorców i rejestru dłużników niewypłacalnych,
  - 5) imiona i nazwiska osób, o których mowa w art. 10 ust. 3, które podmiot ten zatrudnia lub zamierza zatrudnić,
  - 6) informacje o kwalifikacjach i doświadczeniu zawodowym oraz zaświadczenia o niekaralności osób, o których mowa w art. 10 ust. 3,
  - 7) wskazanie technicznych i organizacyjnych możliwości wykonywania czynności w zakresie świadczenia usług certyfikacyjnych,

- 8) określenie sposobu zapobiegania ujawnianiu informacji, których wykorzystanie mogłoby naruszać interes odbiorców usług certyfikacyjnych,
  - 9) dokumenty przedstawiające sytuację majątkową oraz plan organizacyjny i finansowy działalności wnioskodawcy,
  - 10) dowód uiszczenia opłaty za rozpatrzenie wniosku o udzielenie akredytacji lub o dokonanie wpisu do rejestru kwalifikowanych podmiotów świadczących usługi certyfikacyjne,
  - 11) dane służące do weryfikacji poświadczeń elektronicznych składanych przez podmiot w ramach świadczonych przez niego usług certyfikacyjnych,
  - 12) numer identyfikacji podatkowej wnioskodawcy,
  - 13) numer identyfikacyjny REGON wnioskodawcy.
3. Przepisów ust. 2 pkt 4, 9 i 13 nie stosuje się do wniosku składanego przez organ władzy publicznej lub Narodowy Bank Polski.
  4. W przypadku braków we wniosku, minister właściwy do spraw gospodarki wzywa wnioskodawcę do jego uzupełnienia, wyznaczając termin nie krótszy niż 7 dni.
  5. Termin, o którym mowa w ust. 4, może zostać przedłużony na umotywowany wniosek wnioskodawcy złożony przed upływem tego terminu.
  6. Nieuzupełnienie wniosku w wyznaczonym terminie skutkuje odrzuceniem wniosku.
  7. Za rozpatrzenie wniosku o udzielenie akredytacji lub o dokonanie wpisu do rejestru kwalifikowanych podmiotów świadczących usługi certyfikacyjne pobiera się opłatę. Uiszczona opłata nie podlega zwrotowi.
  8. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia:
    - 1) wzór i szczegółowy zakres wniosku, uwzględniając możliwość elektronicznego przetwarzania danych zawartych w formularzach,
    - 2) szczegółowy tryb tworzenia i wydawania zaświadczenia certyfikacyjnego, w tym przez podmioty upoważnione na podstawie art. 23 ust. 5 lub 6, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia poufności tworzenia i wydawania zaświadczenia certyfikacyjnego,
    - 3) wysokość opłat za udzielenie akredytacji oraz dokonanie wpisu do rejestru kwalifikowanych podmiotów świadczących usługi certyfikacyjne, uwzględniając uzasadnione koszty ponoszone w związku z postępowaniem akredytacyjnym i prowadzeniem rejestru.

Art. 25.

1. Minister właściwy do spraw gospodarki wydaje decyzję o udzieleniu bądź odmowie udzielenia akredytacji w terminie 2 miesięcy od dnia złożenia wniosku spełniającego wymogi określone w art. 24 ust. 2.
2. Uzyskanie akredytacji przez podmiot świadczący usługi certyfikacyjne stanowi potwierdzenie, po przeprowadzeniu kontroli, że jest on instytucją posiadającą wystarczający potencjał merytoryczny i techniczny dla wystawcy kwalifikowanych certyfikatów i spełnia wymagania określone w ustawie.

3. Decyzja o udzieleniu akredytacji powinna w szczególności określać nazwę polityki certyfikacji, w ramach której dany podmiot może wydawać kwalifikowane certyfikaty lub świadczyć inne usługi związane z podpisem elektronicznym.
4. Minister właściwy do spraw gospodarki dokonuje wpisu do rejestru kwalifikowanych podmiotów świadczących usługi certyfikacyjne albo wydaje decyzję o odmowie dokonania wpisu do rejestru kwalifikowanych podmiotów świadczących usługi certyfikacyjne w terminie miesiąca od dnia złożenia wniosku spełniającego wymogi określone w art. 24 ust. 2.
5. Minister właściwy do spraw gospodarki odmawia udzielenia akredytacji, jeżeli:
  - 1) wniosek i dołączone do niego dokumenty nie spełniają warunków określonych w ustawie,
  - 2) w dokumentach organizacyjnych podmiotu są zamieszczone postanowienia mogące zagrażać bezpieczeństwu albo w inny sposób naruszać interes odbiorców usług certyfikacyjnych,
  - 3) przedstawiony przez podmiot plan organizacyjny i finansowy działalności lub jego sytuacja majątkowa nie zabezpiecza w należyty sposób interesów odbiorców usług certyfikacyjnych,
  - 4) podmiot został umieszczony w rejestrze dłużników niewypłacalnych,
  - 5) wskazane we wniosku techniczne i organizacyjne możliwości wykonywania czynności w zakresie świadczenia usług certyfikacyjnych nie zabezpieczają należyte interesów odbiorców usług certyfikacyjnych,
  - 6) osoby, o których mowa w art. 10 ust. 3, nie dają rękojmi należytego wykonywania powierzonych czynności w zakresie świadczenia usług certyfikacyjnych.
6. Minister właściwy do spraw gospodarki wydaje decyzję o odmowie dokonania wpisu do rejestru kwalifikowanych podmiotów świadczących usługi certyfikacyjne, jeżeli wniosek i dołączone do niego dokumenty nie spełniają warunków określonych w ustawie lub podmiot został umieszczony w rejestrze dłużników niewypłacalnych.

Art. 26.

1. Po udzieleniu akredytacji, minister właściwy do spraw gospodarki niezwłocznie wpisuje podmiot świadczący usługi certyfikacyjne do rejestru kwalifikowanych podmiotów świadczących usługi certyfikacyjne.
2. Wpis akredytowanego podmiotu świadczącego usługi certyfikacyjne do rejestru kwalifikowanych podmiotów świadczących usługi certyfikacyjne obejmuje:
  - 1) imię i nazwisko lub nazwę (firmę) akredytowanego podmiotu świadczącego usługi certyfikacyjne,
  - 2) sposób reprezentacji akredytowanego podmiotu świadczącego usługi certyfikacyjne oraz numer wpisu do rejestru przedsiębiorców i oznaczenie sądu prowadzącego ten rejestr,
  - 3) imiona i nazwiska osób reprezentujących akredytowany podmiot świadczący usługi certyfikacyjne,

- 4) nazwę polityki certyfikacji, w ramach której dany podmiot może wydawać kwalifikowane certyfikaty lub świadczyć inne usługi związane z podpisem elektronicznym,
  - 5) numer i datę wydania decyzji o udzieleniu akredytacji lub o cofnięciu akredytacji,
  - 6) informacje o sumie ubezpieczenia i warunkach umowy, o której mowa w art. 10 ust. 1 pkt 4, oraz nazwę zakładu ubezpieczeń.
3. Wpis kwalifikowanego podmiotu świadczącego usługi certyfikacyjne do rejestru kwalifikowanych podmiotów świadczących usługi certyfikacyjne obejmuje:
- 1) imię i nazwisko lub nazwę (firmę) kwalifikowanego podmiotu świadczącego usługi certyfikacyjne,
  - 2) sposób reprezentacji kwalifikowanego podmiotu świadczącego usługi certyfikacyjne oraz numer wpisu do rejestru przedsiębiorców i oznaczenie sądu prowadzącego ten rejestr,
  - 3) imiona i nazwiska osób reprezentujących kwalifikowany podmiot świadczący usługi certyfikacyjne,
  - 4) nazwę polityki certyfikacji, w ramach której dany podmiot może wydawać kwalifikowane certyfikaty lub świadczyć inne usługi związane z podpisem elektronicznym,
  - 5) informacje o sumie ubezpieczenia i warunkach umowy, o której mowa w art. 10 ust. 1 pkt 4, oraz nazwę zakładu ubezpieczeń,
  - 6) datę dokonania wpisu lub wydania decyzji o wykreśleniu wpisu.
4. Podmiot, któremu akredytacja została udzielona lub który uzyskał wpis do rejestru kwalifikowanych podmiotów świadczących usługi certyfikacyjne, ma obowiązek, w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji o udzieleniu akredytacji lub zawiadomieniu o dokonaniu wpisu, doręczyć dowód zawarcia umowy, o której mowa w art. 10 ust. 1 pkt 4, oraz przedstawić informacje, o których mowa w ust. 2 pkt 6 i ust. 3 pkt 5.
5. Minister właściwy do spraw gospodarki niezwłocznie po uzyskaniu informacji, o których mowa w ust. 2 pkt 6 i ust. 3 pkt 5, uzupełnia o nie wpis do rejestru kwalifikowanych podmiotów świadczących usługi certyfikacyjne.
6. Jeżeli podmiot, któremu akredytacja została udzielona lub który uzyskał wpis do rejestru kwalifikowanych podmiotów świadczących usługi certyfikacyjne, nie wywiąże się w terminie z obowiązku, o którym mowa w ust. 4, minister właściwy do spraw gospodarki wydaje decyzję o cofnięciu akredytacji lub o wykreśleniu wpisu w rejestrze kwalifikowanych podmiotów świadczących usługi certyfikacyjne.
7. Po dokonaniu wpisu do rejestru kwalifikowanych podmiotów świadczących usługi certyfikacyjne minister właściwy do spraw gospodarki niezwłocznie, jednak nie wcześniej niż w dniu wywiązania się przez podmiot świadczący usługi certyfikacyjne z obowiązku, o którym mowa w ust. 4, wydaje zaświadczenie certyfikacyjne, o którym mowa w art. 23 ust. 2 lub 3.

Art. 27.

1. Rejestr kwalifikowanych podmiotów świadczących usługi certyfikacyjne prowadzi minister właściwy do spraw gospodarki.
2. Rejestr, o którym mowa w ust. 1, i zaświadczenia certyfikacyjne, o których mowa w art. 23 ust. 2 i 3, są jawne i publicznie dostępne, w tym również w formie elektronicznej.
3. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, sposób prowadzenia rejestru kwalifikowanych podmiotów świadczących usługi certyfikacyjne, wzór tego rejestru oraz szczegółowy tryb postępowania w sprawach o wpis do rejestru, uwzględniając konieczność zapewnienia dostępu do rejestru osobom trzecim oraz możliwość wpisywania wszystkich danych uzyskanych w toku postępowania w sprawie udzielenia akredytacji lub dokonania wpisu do rejestru kwalifikowanych podmiotów świadczących usługi certyfikacyjne, w tym informacji o likwidacji lub upadłości podmiotu świadczącego usługi certyfikacyjne.

Art. 28.

1. Kwalifikowany podmiot świadczący usługi certyfikacyjne jest obowiązany zawiadomić niezwłocznie, nie później niż w terminie 7 dni od zmiany stanu faktycznego lub prawnego, ministra właściwego do spraw gospodarki o każdej zmianie danych zawartych we wniosku, o którym mowa w art. 24 ust. 2.
2. Podmiot, o którym mowa w ust. 1, jest obowiązany zawiadomić niezwłocznie ministra właściwego do spraw gospodarki o terminie zaprzestania świadczenia usług certyfikacyjnych, nie później jednak niż na 3 miesiące przed planowanym terminem zaprzestania tej działalności.

Art. 29.

1. W przypadku otwarcia likwidacji kwalifikowanego podmiotu świadczącego usługi certyfikacyjne minister właściwy do spraw gospodarki wydaje decyzję o cofnięciu akredytacji lub wykreśleniu wpisu w rejestrze kwalifikowanych podmiotów świadczących usługi certyfikacyjne.
2. W przypadku ogłoszenia upadłości kwalifikowanego podmiotu świadczącego usługi certyfikacyjne, cofnięcie akredytacji lub wykreślenie wpisu w rejestrze kwalifikowanych podmiotów świadczących usługi certyfikacyjne następuje z mocy prawa.
3. Jeżeli odrębne przepisy nie przewidują likwidacji podmiotu świadczącego usługi certyfikacyjne, minister właściwy do spraw gospodarki wydaje decyzję o cofnięciu akredytacji lub wykreśleniu wpisu w rejestrze kwalifikowanych podmiotów świadczących usługi certyfikacyjne w przypadku zaprzestania działalności przez ten podmiot.
4. Obowiązek poinformowania ministra właściwego do spraw gospodarki o ogłoszeniu upadłości lub zamknięciu likwidacji ciąży na syndyku lub likwidatorze.
5. W przypadku oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości z przyczyn wskazanych w art. 13 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. - Prawo upadłościowe (Dz.U. z 1991 r. Nr 118, poz. 512, z 1994 r. Nr 1, poz. 1, z 1995 r. Nr 85, poz. 426, z 1996 r. Nr 6, poz. 43, Nr 43, poz. 189, Nr

106, poz. 496 i Nr 149, poz. 703, z 1997 r. Nr 28, poz. 153, Nr 54, poz. 349, Nr 117, poz. 751, Nr 121, poz. 770 i Nr 140, poz. 940, z 1998 Nr 117, poz. 756, z 2000 r. Nr 26, poz. 306, Nr 84, poz. 948, Nr 94, poz. 1037 i Nr 114, poz. 1193 oraz z 2001 r. Nr 3, poz. 18) ust. 2 stosuje się odpowiednio. Obowiązek poinformowania ministra właściwego do spraw gospodarki ciąży na członkach organu osoby prawnej, komplementariuszach osobowej spółki handlowej lub wspólnikach spółki jawnej.

Rozdział VII

Nadzór nad działalnością podmiotów świadczących usługi certyfikacyjne

Art. 30.

1. Minister właściwy do spraw gospodarki sprawuje nadzór nad przestrzeganiem przepisów ustawy, zapewniając ochronę interesów odbiorców usług certyfikacyjnych.
2. Zadanie, o którym mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw gospodarki realizuje w szczególności poprzez:
  - 1) akredytację podmiotów świadczących usługi certyfikacyjne,
  - 2) prowadzenie rejestru kwalifikowanych podmiotów świadczących usługi certyfikacyjne,
  - 3) wydawanie i unieważnianie zaświadczeń certyfikacyjnych, o których mowa w art. 23 ust. 2 i 3,
  - 4) kontrolę działalności podmiotów świadczących usługi certyfikacyjne pod względem zgodności z ustawą,
  - 5) nakładanie kar przewidzianych w ustawie.
3. Prowadzenie rejestru kwalifikowanych podmiotów świadczących usługi certyfikacyjne wraz z upoważnieniem do wytwarzania i wydawania zaświadczeń certyfikacyjnych, o których mowa w art. 23 ust. 2 i 3, minister właściwy do spraw gospodarki może powierzyć podmiotom, o których mowa w art. 23 ust. 5 i 6, które spełniają wymagania ustawy przewidziane dla kwalifikowanych podmiotów świadczących usługi certyfikacyjne, w trybie przewidzianym w przepisach o zamówieniach publicznych.

Art. 31.

1. Minister właściwy do spraw gospodarki wydaje decyzję o cofnięciu akredytacji lub wykreśleniu wpisu w rejestrze kwalifikowanych podmiotów świadczących usługi certyfikacyjne, jeżeli podmiot świadczący usługi certyfikacyjne:
  - 1) prowadzi działalność niezgodnie z przepisami ustawy w sposób zagrażający interesom odbiorców usług certyfikacyjnych, lub
  - 2) złoży wniosek o cofnięcie akredytacji lub wykreślenie wpisu w rejestrze, lub
  - 3) planuje zakończenie działalności i zawiadamia ministra właściwego do spraw gospodarki zgodnie z art. 28 ust. 2, lub
  - 4) odmówi poddania się kontroli, o której mowa w art. 38.

2. Wydanie decyzji o cofnięciu akredytacji skutkuje wykreśleniem wpisu w rejestrze kwalifikowanych podmiotów świadczących usługi certyfikacyjne.
3. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, minister właściwy do spraw gospodarki może, zamiast wydania decyzji, wezwać podmiot świadczący usługi certyfikacyjne, aby w określonym terminie usunął stwierdzone niezgodności i doprowadził swoją działalność do stanu zgodnego z przepisami ustawy.
4. Wydając decyzję, o której mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw gospodarki unieważnia zaświadczenie certyfikacyjne, o którym mowa w art. 23 ust. 2 lub ust. 3, i umieszcza je na liście unieważnionych zaświadczeń certyfikacyjnych kwalifikowanych podmiotów świadczących usługi certyfikacyjne. Przepisy dotyczące listy unieważnionych certyfikatów, o której mowa w art. 22, stosuje się odpowiednio.
5. Unieważnienie zaświadczenia certyfikacyjnego, o którym mowa w art. 23 ust. 2 lub ust. 3, wykorzystywanego do weryfikacji poświadczeń elektronicznych składanych odpowiednio przez akredytowane lub kwalifikowane podmioty świadczące usługi certyfikacyjne, powoduje nieważność tych poświadczeń, chyba że zostanie udowodnione, że poświadczenie zostało złożone przed unieważnieniem zaświadczenia certyfikacyjnego.
6. Unieważnienie poświadczenia elektronicznego, o którym mowa w ust. 5, wykorzystywanego do weryfikacji ważności certyfikatów wydanych przez akredytowany lub kwalifikowany podmiot świadczący usługi certyfikacyjne, powoduje nieważność tych certyfikatów.
7. W przypadku unieważnienia poświadczenia elektronicznego, o którym mowa w ust. 5, wykorzystywanego do weryfikacji ważności usługi znakowania czasem świadczonej przez kwalifikowany podmiot świadczący usługi certyfikacyjne art. 7 ust. 2 i 3 nie stosuje się.

Art. 32.

1. Dokonując wezwania, o którym mowa w art. 31 ust. 3, minister właściwy do spraw gospodarki może nałożyć na podmiot świadczący usługi certyfikacyjne karę pieniężną do wysokości 50.000 złotych, jeżeli stwierdzone nieprawidłowości były szczególnie rażące.
2. W razie nieusunięcia nieprawidłowości w wyznaczonym terminie, minister właściwy do spraw gospodarki może nałożyć na podmiot świadczący usługi certyfikacyjne karę pieniężną do wysokości 50.000 złotych.
3. Przy ustalaniu wysokości kar pieniężnych, o których mowa w ust. 1 i 2, minister właściwy do spraw gospodarki jest obowiązany uwzględnić stopień szkodliwości czynu oraz rodzaj i wagę stwierdzonych nieprawidłowości.
4. Kara pieniężna podlega egzekucji w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Art. 33.

1. W przypadku złożenia poświadczenia elektronicznego z rażącym naruszeniem ustawy, decyzja o cofnięciu akredytacji lub wykreśleniu wpisu w rejestrze kwalifikowanych podmiotów świadczących usługi certyfikacyjne jest natychmiast wykonalna.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, przepisu art. 40 ustawy z dnia 11 maja 1995 r. o Naczelnym Sądzie Administracyjnym (Dz.U. Nr 74, poz. 368 i Nr 104, poz. 515, z 1997 r. Nr 75, poz. 471, Nr 106, poz. 679, Nr 114, poz. 739 i Nr 144, poz. 971, z 1998 r. Nr 162, poz. 1126, z 1999 r. Nr 75, poz. 853, z 2000 r. Nr 2, poz. 5, Nr 48, poz. 552, Nr 60, poz. 704 i Nr 91, poz. 1008 oraz z 2001 r. Nr 49, poz. 508 i poz. 509) nie stosuje się.

Art. 34.

Od dnia doręczenia decyzji o cofnięciu akredytacji lub wykreśleniu wpisu w rejestrze kwalifikowanych podmiotów świadczących usługi certyfikacyjne podmiot świadczący usługi certyfikacyjne nie może zawierać umów o świadczenie usług certyfikacyjnych w zakresie polityki certyfikacji, której dotyczy decyzja.

Art. 35.

1. Kontrolę przeprowadzają pracownicy komórki organizacyjnej ministerstwa zapewniającego obsługę ministra właściwego do spraw gospodarki, zwani dalej „kontrolerami”, na podstawie dowodu tożsamości i imiennego upoważnienia określającego kontrolowany podmiot świadczący usługi certyfikacyjne, zakres i podstawę prawną podjęcia kontroli.
2. Imienne upoważnienia do przeprowadzenia kontroli wydaje minister właściwy do spraw gospodarki albo z jego upoważnienia dyrektor komórki organizacyjnej ministerstwa zapewniającego obsługę ministra właściwego do spraw gospodarki.
3. Z upoważnienia ministra właściwego do spraw gospodarki kontrolę, o której mowa w ust. 1, mogą przeprowadzić również kontrolerzy, którzy są pracownikami podmiotu, o którym mowa w art. 23 ust. 6, lub jednostki certyfikującej w rozumieniu ustawy, o której mowa w art. 18 ust. 4.
4. W przypadku gdy kontrola odbywa się na podstawie upoważnienia ministra właściwego do spraw gospodarki, jednostce certyfikującej należy się wynagrodzenie za przeprowadzoną kontrolę od tego ministra.
5. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, zasady wynagradzania jednostek certyfikujących za przeprowadzenie kontroli, na podstawie upoważnienia ministra do kontroli, uwzględniając zakres i rodzaj kontroli oraz uzasadnione koszty jej przeprowadzenia.

Art. 36.

Minister właściwy do spraw gospodarki przeprowadza kontrolę:

- 1) z urzędu,
- 2) na żądanie prokuratora lub sądu, albo innych organów państwowych upoważnionych do tego na podstawie ustaw w związku z prowadzonymi przez nie postępowaniami w sprawach dotyczących działalności podmiotów świadczących usługi certyfikacyjne.

Art. 37.

Kontrola ma na celu ustalenie, czy działalność podmiotu świadczącego usługi certyfikacyjne jest zgodna z wymaganiami ustawy. Zakres kontroli określa upoważnienie, o którym mowa w art. 35 ust. 1 lub ust. 3.

Art. 38.

W celu prawidłowego przeprowadzenia kontroli:

- 1) kierownicy kontrolowanych podmiotów świadczących usługi certyfikacyjne mają obowiązek przedkładać, na żądanie kontrolera, wszelkie dokumenty i materiały niezbędne do przygotowania i przeprowadzenia kontroli, z zachowaniem przepisów o ochronie informacji prawnie chronionych,
- 2) kontrolerzy mają prawo do:
  - a) wstępu do obiektów i pomieszczeń kontrolowanych podmiotów świadczących usługi certyfikacyjne,
  - b) wglądu do dokumentów i innych nośników informacji, z wyjątkiem danych służących do składania podpisów i poświadczeń elektronicznych oraz innych informacji, które mogą służyć do odtworzenia tych danych, bezpośrednio związanych z kontrolowaną działalnością oraz zabezpieczania dokumentów i innych materiałów dowodowych, z zachowaniem przepisów o ochronie informacji prawnie chronionych,
  - c) przeprowadzania oględzin obiektów i innych składników majątkowych oraz przebiegu określonych czynności,
  - d) żądania od pracowników kontrolowanych podmiotów świadczących usługi certyfikacyjne udzielenia ustnych lub pisemnych wyjaśnień,
  - e) korzystania z pomocy biegłych i specjalistów.

Art. 39.

Do postępowania kontrolnego stosuje się odpowiednio przepisy art. 31, 32, 35-41, 53-55, 57 i 59 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz.U. z 1995 r. Nr 13, poz. 59, z 1996 r. Nr 64, poz. 315 i Nr 89, poz. 402, z 1997 r. Nr 28, poz. 153, Nr 79, poz. 484, Nr 96, poz. 589, Nr 121, poz. 770 i Nr 133, poz. 883, z 1998 r. Nr 148, poz. 966, Nr 155, poz. 1016 i Nr 162, poz. 1116 i 1126 oraz z 2000 r. Nr 60, poz. 704), z tym że ilekroć w tej ustawie mowa jest o:

- 1) Najwyższej Izbie Kontroli - należy przez to rozumieć ministerstwo zapewniające obsługę ministra właściwego do spraw gospodarki,
- 2) Prezesie Najwyższej Izby Kontroli - należy przez to rozumieć ministra właściwego do spraw gospodarki,
- 3) dyrektorze właściwej jednostki kontrolnej - należy przez to rozumieć dyrektora właściwej komórki organizacyjnej ministerstwa zapewniającego obsługę ministra właściwego do spraw gospodarki, o której mowa w art. 35 ust. 1,
- 4) kontrolerze - należy przez to rozumieć kontrolera, o którym mowa w art. 35 ust. 1 lub ust. 3.

Art. 40.

Minister właściwy do spraw gospodarki po zapoznaniu się z protokołem i zastrzeżeniami oraz wyjaśnieniami zgłoszonymi przez kontrolowany podmiot świadczący usługi certyfikacyjne powiadamia ten podmiot o wynikach kontroli i w razie stwierdzenia nieprawidłowości wyznacza termin ich usunięcia, nie krótszy niż 14 dni.

Art. 41.

1. Kontroler jest obowiązany zachować w tajemnicy informacje, które uzyskał w związku z wykonywaniem czynności służbowych.
2. Obowiązek zachowania tajemnicy trwa również po ustaniu zatrudnienia.

Art. 42.

Minister właściwy do spraw gospodarki rozpatruje skargi na podmioty świadczące usługi certyfikacyjne, stosując odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego.

Art. 43.

1. Pracownicy zatrudnieni w komórkach organizacyjnych ministerstwa zapewniającego obsługę ministra właściwego do spraw gospodarki wykonujący zadania określone w ustawie nie mogą wykonywać działalności gospodarczej, być współnikami lub akcjonariuszami, ani wykonywać obowiązków osoby reprezentującej lub członka rady nadzorczej i komisji rewizyjnej podmiotu świadczącego usługi certyfikacyjne, a także pozostawać z podmiotem świadczącym usługi certyfikacyjne w stosunku pracy, stosunku zlecenia lub innym stosunku prawnym o podobnym charakterze.
2. Przepis ust. 1 nie narusza przepisów o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne.

Art. 44.

Pracownicy zatrudnieni w komórkach organizacyjnych ministerstwa zapewniającego obsługę ministra właściwego do spraw gospodarki wykonujący zadania określone w ustawie, a także osoby wykonujące określone w niej czynności na rzecz tych komórek organizacyjnych na podstawie umowy zlecenia lub innego stosunku prawnego o podobnym charakterze, są obowiązani do zachowania w tajemnicy informacji uzyskanych w związku z wykonywaniem tych czynności.

Rozdział VIII**Przepisy karne****Art. 45.**

Kto świadczy usługi certyfikacyjne jako kwalifikowany podmiot świadczący usługi certyfikacyjne bez uprzedniego zawarcia wymaganej umowy ubezpieczenia odpo-

wiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone odbiorcom tych usług, podlega grzywnie do 1.000.000 złotych.

Art. 46.

Kto, świadcząc usługi certyfikacyjne, wbrew obowiązkowi określone w ustawie nie informuje osoby ubiegającej się o certyfikat o warunkach uzyskania i używania certyfikatu podlega grzywnie do 30.000 złotych.

Art. 47.

Kto składa bezpieczny podpis elektroniczny za pomocą danych służących do składania podpisu elektronicznego, które zostały przyporządkowane do innej osoby, podlega grzywnie lub karze pozbawienia wolności do lat 3 albo obu tym karom łącznie.

Art. 48.

Kto, świadcząc usługi certyfikacyjne, kopiuje lub przechowuje dane służące do składania bezpiecznego podpisu lub poświadczenia elektronicznego lub inne dane, które mogłyby służyć do ich odtworzenia, podlega grzywnie lub karze pozbawienia wolności do lat 3 albo obu tym karom łącznie.

Art. 49.

1. Kto, świadcząc usługi certyfikacyjne, wydaje certyfikat zawierający nieprawdziwe dane, o których mowa w art. 20 ust. 1, podlega grzywnie lub karze pozbawienia wolności do lat 3 albo obu tym karom łącznie.
2. Tej samej karze podlega osoba, która w imieniu podmiotu świadczącego usługi certyfikacyjne umożliwia wydanie certyfikatu, o którym mowa w ust. 1.
3. Tej samej karze podlega osoba, która posługuje się certyfikatem, o którym mowa w ust. 1.

Art. 50.

Kto, świadcząc usługi certyfikacyjne, wbrew obowiązkowi, o którym mowa w art. 21 ust. 2 pkt 5 i 6, zaniecha unieważnienia certyfikatu, podlega grzywnie lub karze pozbawienia wolności do lat 3 albo obu tym karom łącznie.

Art. 51.

Kto, świadcząc usługę znakowania czasem jako kwalifikowany podmiot świadczący usługi certyfikacyjne, umożliwia oznaczenie danych czasem innym niż z chwili wykonywania tej usługi oraz poświadcza elektronicznie tak powstałe dane, podlega grzywnie lub karze pozbawienia wolności do lat 3 albo obu tym karom łącznie.

Art. 52.

1. Kto, będąc obowiązany do zachowania tajemnicy związanej ze świadczeniem usług certyfikacyjnych, ujawnia lub wykorzystuje, wbrew warunkom określonym

w ustawie, informacje objęte tą tajemnicą, podlega grzywnie do 1.000.000 złotych lub karze pozbawienia wolności do lat 3 albo obu tym karom łącznie.

2. Jeżeli sprawca dopuszcza się czynu określonego w ust. 1 jako podmiot świadczący usługi certyfikacyjne lub jako kontroler albo w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej, podlega grzywnie do 5.000.000 złotych lub karze pozbawienia wolności do lat 5 albo obu tym karom łącznie.

Art. 53.

Karom określonym w art. 45-51 podlega także ten, kto dopuszcza się czynów, o których mowa w tych przepisach, działając w imieniu lub w interesie innej osoby fizycznej, osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej.

Rozdział IX

Zmiany w przepisach obowiązujących, przepisy przejściowe i końcowe

Art. 54.

W ustawie z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz.U. Nr 16, poz. 93, z 1971 r. Nr 27, poz. 252, z 1976 r. Nr 19, poz. 122, z 1982 r. Nr 11, poz. 81, Nr 19, poz. 147 i Nr 30, poz. 210, z 1984 r. Nr 45, poz. 242, z 1985 r. Nr 22, poz. 99, z 1989 r. Nr 3, poz. 11, z 1990 r. Nr 34, poz. 198, Nr 55, poz. 321 i Nr 79, poz. 464, z 1991 r. Nr 107, poz. 464 i Nr 115, poz. 496, z 1993 r. Nr 17, poz. 78, z 1994 r. Nr 27, poz. 96, Nr 85, poz. 388 i Nr 105, poz. 509, z 1995 r. Nr 83, poz. 417, z 1996 r. Nr 114, poz. 542, Nr 139, poz. 646 i Nr 149, poz. 703, z 1997 r. Nr 43, poz. 272, Nr 115, poz. 741, Nr 117, poz. 751 i Nr 157, poz. 1040, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 117, poz. 758, z 1999 r. Nr 52, poz. 532, z 2000 r. Nr 22, poz. 271, Nr 74, poz. 855 i 857 i Nr 114, poz. 1191 oraz z 2001 r. Nr 11, poz. 91) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) art. 60 otrzymuje brzmienie:

„Art. 60. Z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych, wola osoby dokonującej czynności prawnej może być wyrażona przez każde zachowanie się tej osoby, które ujawnia jej wolę w sposób dostateczny, w tym również przez ujawnienie tej woli w postaci elektronicznej (oświadczenie woli).”;

- 2) art. 78 otrzymuje brzmienie:

„Art. 78. §1. Do zachowania pisemnej formy czynności prawnej wystarcza złożenie własnoręcznego podpisu na dokumencie obejmującym treść oświadczenia woli. Do zawarcia umowy wystarcza wymiana dokumentów obejmujących treść oświadczeń woli, z których każdy jest podpisany przez jedną ze stron lub dokumentów, z których każdy obejmuje treść oświadczenia woli jednej ze stron i jest przez nią podpisany.

§2. Forma pisemna zachowana jest również wtedy, gdy oświadczenie woli złożone w postaci elektronicznej opatrzone zostało bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu.”

Art. 55.

W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe (Dz.U. Nr 140, poz. 939, z 1998 r. Nr 160, poz. 1063 i Nr 162, poz. 1118, z 1999 r. Nr 11, poz. 95 i Nr 40 poz. 399, z 2000 r. Nr 93, poz. 1027, Nr 94, poz. 1037, Nr 114, poz. 1191, Nr 116, poz. 1216, Nr 119, poz. 1252 i Nr 122, poz. 1316 oraz z 2001 r. Nr 8, poz. 64) w art. 7 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

- „4. Rada Ministrów określa, w drodze rozporządzenia, po zasięgnięciu opinii Prezesa Narodowego Banku Polskiego, zasady tworzenia, utrwalania, przechowywania i zabezpieczania, w tym przy zastosowaniu podpisu elektronicznego, dokumentów bankowych, o których mowa w ust. 2.”.

Art. 56

W ustawie z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz.U. z 1999 r. Nr 82, poz. 928, z 2000 r. Nr 12 , poz. 136, Nr 43, poz. 489, Nr 48 , poz. 550, Nr 62, poz. 718, Nr 70, poz. 816, Nr 73, poz. 852, Nr 109, poz. 1158 i Nr 122, poz. 1314 i poz. 1321 oraz z 2001 r. Nr 5, poz. 43 i poz. 44 i Nr 43, poz. 475) w art. 9 w ust. 2 po pkt 4 dodaje się pkt 5 w brzmieniu:

- „5) nadzoru nad świadczeniem usług związanych z podpisem elektronicznym w rozumieniu przepisów o podpisie elektronicznym.”.

Art. 57.

Do dnia 31 grudnia 2003 r. wnioski, o których mowa w art. 24 ust. 2, zamiast aktualnego wypisu z rejestru przedsiębiorców mogą zawierać wypis z ewidencji działalności gospodarczej.

Art. 58.

1. Banki i organy władzy publicznej, do dnia 31 grudnia 2002 r., dostosują swoją działalność w zakresie świadczenia usług certyfikacyjnych oraz wykorzystania systemów teleinformatycznych związanych ze świadczeniem tych usług do wymogów ustawy.
2. W terminie 4 lat od dnia wejścia w życie ustawy organy władzy publicznej umożliwią odbiorcom usług certyfikacyjnych wnoszenie podań i wniosków oraz innych czynności w postaci elektronicznej, w przypadkach gdy przepisy prawa wymagają składania ich w określonej formie lub według określonego wzoru.
3. Minister właściwy do spraw gospodarki w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw administracji publicznej określi, w drodze rozporządzenia, warunki techniczne i warunki bezpieczeństwa udostępniania formularzy i wzorów, o których mowa w ust. 2.
4. Minister właściwy do spraw finansów publicznych, w terminie roku od dnia wejścia w życie ustawy, dostosuje przepisy regulujące sposób wnoszenia opłat za czynności administracyjne do wymogów obrotu prawnego z wykorzystaniem podpisu elektronicznego.

Art. 59.

1. Ustawa wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 3 pkt 3-6 oraz art. 11 ust. 4, które wchodzi w życie z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej.
2. Art. 3 pkt 2 traci moc z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej.

spełniający wymagania ustawy stawiane dla kwalifikowanych podmiotów świadczących usługi certyfikacyjne w zakresie bezpieczeństwa wydawania, przechowywania i unieważniania certyfikatów i który nie wydaje certyfikatów, do wytwarzania i wydawania zaświadczeń certyfikacyjnych, o których mowa w ust. 2 i 3, oraz publikacji listy, o której mowa w ust. 4.”

b) skreślić ust. 6 i 7.

Warszawa, dnia 4 lipca 2001 r.

Sprawozdawca

/-/ Karol Działoszyński

Przewodniczący Komisji
Transportu i Łączności

/-/ Józef Dąbrowski

**SEKRETARZ
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ**
Jacek Saryusz-Wolski

Warszawa, 2001-07-16

Sekr. Min. CB/1755/2001/DLE/MK

**Pan
Józef Dąbrowski
Przewodniczący Komisji
Transportu i Łączności**

W związku z przedłożonym sprawozdaniem Komisji Transportu i Łączności o poselskim i rządowym projektach ustaw o podpisie elektronicznym (druki nr 2594 i 2651) uprzejmie informuje, że opinia do projektu ustawy o podpisie elektronicznym została wyrażona w piśmie Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej z 5 lutego 2001 (pismo nr Sekr.Min.JSW/384/2001/DLE/TK).

Zmiany wprowadzone do nowej wersji projektu ustawy nie zmieniają konkluzji opinii.

W załączeniu przesyłam kopię opinii

Z poważaniem,

SEKRETARZ
Komitetu Integracji Europejskiej
2 up. *Jacek Saryusz-Wolski*
Jacek Saryusz-Wolski
Sekretarz Stanu

**SEKRETARZ
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
Jacek Saryusz-Wolski**

Warszawa, 05.02.2001 r.

Sekr. Min. JSW/ 384 /2001/DLE/TK

**Pani
Jolanta Rusiniak
p.o. Sekretarza Rady Ministrów**

Opinia o zgodności projektu ustawy o podpisie elektronicznym z prawem Unii Europejskiej, wyrażona na podstawie art. 2 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. Nr 106, poz. 494) przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, Jacka Saryusz-Wolskiego, działającego z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej

W związku z przedłożonym projektem ustawy (pismo RM-10-15-01) pozwalam sobie wyrazić następującą opinię.

- I. Celem projektowanej ustawy jest dostosowanie prawa polskiego w zakresie składania oświadczeń woli za pomocą podpisu elektronicznego oraz świadczenia usług związanych z podpisem elektronicznym.
- II. Projekt ustawy określa warunki stosowania podpisu elektronicznego jako równorzędnego pod względem skutków prawnych podpisowi własnoręcznemu. Zasada równoważności

podpisu elektronicznego w stosunku do podpisu odręcznego jest jednym z najważniejszych postanowień prawa Unii Europejskiej dotyczących elektronicznych form stwierdzania tożsamości.

- III. Wytyczne do sformułowania przepisów ustawy określa Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1999/93/WE z dnia 13 grudnia 1999 r. w sprawie wspólnotowych warunków ramowych dotyczących podpisu elektronicznego.
- IV. Poza przepisami wynikającymi z ustawodawstwa Unii Europejskiej projekt ustawy zawiera postanowienia określające zasady nadzoru nad podmiotami świadczącymi usługi związane z podpisem elektronicznym, w tym usługi certyfikacyjne. Projekt ustanawia, dopuszczalną z punktu widzenia wspominając dyrektywy lecz nie zawsze stosowaną w Państwach Członkowskich, procedurę akredytacji. Zgodnie z projektem, akredytacja to decyzja potwierdzająca, iż podmiot świadczący usługi certyfikacyjne spełnia wymagania określone w ustawie o podpisie elektronicznym. Akredytacje w swoich ustawodawstwach wprowadziły także inne państwa kandydujące do Unii Europejskiej. Przykładem takiego państwa jest Słowenia. Przewidziano tam zarówno akredytację dobrowolną jak i obowiązkową. Akredytację certyfikatów wykonuje tam specjalna Agencja.
- V. Należy uznać, że projekt wdraża do ustawodawstwa polskiego najważniejsze postanowienia. Dyrektywy 99/93/WE, zarówno jeśli chodzi o definicje jak i podstawowe jej zasady. Dotyczy to zarówno definicji samego podpisu elektronicznego, jak i osoby składającej podpis elektroniczny oraz akredytacji. Projektowana definicja podpisu elektronicznego nie zawiera rozróżnienia na podpis zwykły i kwalifikowany tak jak ww. dyrektywa. Nie jest to jednak z nią sprzeczne. Podobnego rozróżnienia nie wprowadzają ustawy niemiecka i estońska.
- VI. Projekt ustawy przewiduje, że strony stosunku prawnego mogą, w drodze umowy, uznać za prawnie skuteczny, podpis elektroniczny weryfikowany na podstawie certyfikatu wydanego przez podmiot świadczący usługi certyfikacyjne nie mający siedziby na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i nie świadczący usług na jej terytorium. Przepisu tego nie będzie się stosować do podpisu elektronicznego weryfikowanego na podstawie certyfikatu wydanego przez podmioty świadczące usługi certyfikacyjne mające siedzibę

na terytorium Państw Członkowskich Unii Europejskiej. Certyfikaty wydawane przez te podmioty zrównane będą bowiem pod względem prawnym z certyfikatami wydawanymi przez podmioty mające siedzibę na terytorium RP. Te szczególne uregulowania dotyczące podmiotów z Unii Europejskiej wejdą w życie z dniem uzyskania przez Polskę członkostwa w Unii Europejskiej.

VII. Dyrektywa 1999/93/WE ustanawia dodatkowo warunki uznania kwalifikowanych certyfikatów państw trzecich za równorzędne z kwalifikowanymi certyfikatami Unii (spełnienie warunków ustawy i dobrowolna akredytacja w Państwie Członkowskim, gwarancja udzielona przez wystawcę certyfikatu z Państwa Członkowskiego, umowa bilateralna lub multilateralna zawarta przez Wspólnotę z państwem trzecim lub organizacją międzynarodową). Ustawa estońska wypełnia ww. postanowienia dyrektywy, jednakże tylko w stosunku do okresu przedczłonkowskiego. Konieczne jest jednak rozróżnienie pomiędzy okresem przed i po akcesji. Rozróżnienie takie wprowadza polski projekt ustawy w art. 3 stwierdzając, że certyfikaty wydane przez podmiot świadczący usługi certyfikacyjne nie mający siedziby na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i nie świadczący usług na jej terytorium zrównuje się pod względem prawnym z kwalifikowanymi certyfikatami wydanymi przez akredytowany lub kwalifikowany podmiot świadczący usługi certyfikacyjne mający siedzibę lub świadczący usługi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli:

1. podmiot świadczący usługi certyfikacyjne, który wydał ten certyfikat, spełnia wymagania niniejszej ustawy i została mu udzielona akredytacja,
2. podmiot świadczący usługi certyfikacyjne mający siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub świadczący usługi na jej terytorium udzielił gwarancji za ten certyfikat,
3. przewiduje to umowa międzynarodowa o wzajemnym uznaniu certyfikatów,

(warunki obowiązujące przed członkostwem w znacznym stopniu zbliżone są do warunków wymienionych w dyrektywie)

oraz jeżeli:

1. podmiot świadczący usługi certyfikacyjne, który wydał ten certyfikat, spełnia wymagania niniejszej ustawy i została mu udzielona akredytacja w państwie członkowskim Unii Europejskiej,
2. podmiot świadczący usługi certyfikacyjne mający siedzibę na terytorium Unii Europejskiej spełniający wymogi niniejszej ustawy udzieli gwarancji za ten certyfikat,
3. certyfikat ten został uznany za kwalifikowany w drodze umowy międzynarodowej zawartej pomiędzy Wspólnotą Europejską a państwami trzecimi lub organizacjami międzynarodowymi,
4. podmiot świadczący usługi certyfikacyjne, który wydał ten certyfikat, został uznany w drodze umowy międzynarodowej zawartej pomiędzy Wspólnotą Europejską a państwami trzecimi lub organizacjami międzynarodowymi,

(warunki stosowane po uzyskaniu członkostwa, które są identyczne jak w dyrektywie i zostały przykładowo zastosowane w austriackiej ustawie o podpisie elektronicznym).

VIII. Projekt ustawy w art. 5 ust. 9 stwierdza, że nie można odmówić ważności i skuteczności podpisowi elektronicznemu tylko na tej podstawie, że istnieje w postaci elektronicznej lub dane służące do weryfikacji podpisu nie mają kwalifikowanego certyfikatu lub nie został złożony za pomocą bezpiecznego urządzenia do składania podpisu elektronicznego. W ustępie 9 brak punktu mówiącego o podpisie elektronicznym, którego dane nie posiadają kwalifikowanego certyfikatu wydanego przez podmiot będący w posiadaniu akredytacji (art. 5 ust.2 trzecie *tiret* dyrektywy). Jest to kwestia wymagająca bezwzględnej zmiany pomimo argumentacji projektodawcy, że warunek wymieniony przez dyrektywę jest spełniony poprzez sformułowanie mówiące o kwalifikowanym certyfikacie, jako że certyfikat taki jest zawsze wydany przez podmiot posiadający akredytację. Argumentacja ta nie jest przekonująca. Należy zauważyć, że akredytacja może zostać cofnięta oraz, że przepis ust. 9 ma w rzeczywistości charakter dowodowy i będzie rozpatrywany w oderwaniu od uregulowań ustawy natomiast w odniesieniu do sytuacji faktycznej. W tym zakresie sformułowania identyczne z Dyrektywą 1999/93/WE przewidują m.in. ustawy austriacka, słoweńska i estońska.

IX. NPPC nie zawiera odniesienia do Dyrektywy 1999/93/WE.

X. W konkluzji stwierdzam, że projekt ustawy o podpisie elektronicznym jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

S T R A S Y
Komitetu Inicjatywy Europejskiej

Jacek Szymusz-Wolski
Sekretarz Stanu

Do wiadomości:

Pan
Kazimierz Ferenc
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji

Tłoczono z polecenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

---

Skierowano do druku 17 lipca 2001 r.

Cena - 1,74 zł+ 22% VAT
